

Végállomás

A farmotoros busz szuszogva, nehezen kaptatott felfelé a lejtőn. Időnként akár egy részeg, ide-oda imbolygott az úton, a sofőr kerülgette a jókora gödröket, amelyek mint a rossz himlőhegek, tarkították az aszfaltot. Meleg volt, a fullasztó nyár eleji idő próbára tette a vén kereken járó, és azt a néhány aszalódó utast egyaránt, aki mégis a zötykölődést választotta. A tapintható hőség furcsán hullámzó torzulást festett az aszfaltra, néha az volt a rátekintő érzése, mindjárt felemelkedik az egész, pedig csak a fel-forrósodott feketeség játszott az érzékekkel.

Mindössze négyen cipeltették magukat a jármű lehasználtan kopott belsejében. Egy asszonyság nagy bő szoknyában az ajtó mellett ült. Úgy látszott barátságban áll a pluszokkal, mert még a fején lévő kendőt sem vette le, miközben időnként a lábánál terpeszkedő füles kosárra pillantott. Hátrébb másik nő ült, ölében pár hónapos kisdeddal, akinek arcocskájára időnként szellőt imitálva ráfúj, ilyenkor a baba nagyokat nevetett.

A busz hátuljában – vagy, ahogy mondják a kakasülön – szalmakalapos férfi pihegett, sűrűn legyezve magát az arra érdemes fejedővel. Már az elindulás előtt kinézte a helyet, amely árnyékosnak tűnt, leült, és maga mellé helyezte a sűrű oldaltarisznyáját. Vékony, karcsú, fémfogantyús túrabotját a lábának támasztotta. Folyamatosan kifelé nézett, a halványkék szemek próbálták az emléképeket a valóságra kopírozni, amint haladtak lassan, egyre feljebb. Nem járt itt már tizenéve, de levelet kapott és a gyengélkedő szívének akaratát teljesítette. Hunyorgó tekintettel forgatta a fejét, boldogan vette tudomásul, amikor házat, kerítést, bármit megismert, mint az elkó-

borolt kutya, ha farkát csóválva örömeiben végre hazatalál. Egy templom mellett haladtak el. Furcsa építmény volt, a tornyát mintha egy erős kéz négy, ívben meghajlított oldalakból ragasztotta volna össze, vékony, foltos fedésű tornya az ég felé mutatott. Mélázva nézte, amint egy fiú és egy lányka a kert egyik árnyas fája alatt üldögél.

Lassan, észrevétlenül kiürült a busz, már csak ő maradt, amikor egy kanyarral megérkezett a végállomásra.

XIII. utca, olvasta az utcatáblát. Szándékosan utazott végig egészen idáig, mindent látni akart, amihez a régmúlt csónakját hozzákötheti. Kinyílt az ajtó, a vezető gyorsan bemenekült a szolgálati helyiségbe, hogy minél kevesebbet perzseltesse magát, meg hogy mielőbb ihasson valami felfrissítőt.

Leszállt ő is, talált egy árnyékos padot, igaz a deszka hiányzott, így hát letelepedett a betontorzóra, elővette a kulacsot. Merre is kell menni? Igen a VI-ik utcába, visszafelé. Elgondolkodva beleivott a kissé horpadt palackba, de rögtön el is fintorodott, majd oldalvást kiköpte az élvezhetetlenül meleg lét. Emlékei szerint volt errefelé valahol egy nyomóskút, így hát elindult. Rövidesen meg is találta pontosan ott, ahol az a tudatában, a régmúlt képeinek raktárjában előhívásra várt. Amint a csapat eresztette, és spriccelve szétterült a víz a lábainál, megálapította magában, vajmi keveset változott a környék. Korábban is itt állt a vé alakban kétfelé nyíló szederfa, mindig tele fekete levet eresztő fodros gyümölcscsel, akár most. A fehér, sóskúti mészkőből készült hosszú kerítés legfeljebb viseltesebbé vált, de még mindig uralta az utca szürkeségét.

Elindult a dombtetőn lefelé ereszkedő úton, lassan baktatott, az emlékek blokkolták az igyekvést, amúgy meg ráért, nincs hová sietnie. Vajon meg van-e még a kocsmá?

„Vendéglő a két csacsihoz”, emlékezett a már akkor is rozoga táblára a kétajtós bejárat felett.

A kerthelyiséget az utcától egy téglából falazott kerítés választotta el, amelynek falából helyenként egy-egy téglát az építéskor kimaradt. Hogy szándékosan így készítette el a kőműves, vagy csak spórolni akart, nem lehetett tudni. Mindenesetre a férjeiket kereső asszonyoknak jól jött a nyílás annakidején, azon keresztül kurjantottak be a kaptos borozgató uraiknak, irányt mutatva hazafelé.

Mikor némi gyaloglás után meglátta a likacsos, barnasárga kissé hitvánnyá alakult falat, felderült az arca. Az épület átesett némi kozmetikán, de valójában ugyanaz maradt, kivéve a táblát, amely szinte világított az ódon falon. „Wagner büfé. Bor, sör, pálinka, biliárd”, állt rajta.

Fellépett néhány lépcsőn, és ahogy benyitott a helyiségbe, megcsapta a jellegzetes szag, keveréke italnak, cigarettafüstnek, némi dohosságnak. Rajta kívül csak a csapos volt odabenn, aki egy lehetetlenül hosszú nyelvű légycazóval vadászta az elszemtelenedett rovarokat. Leült a félhomályban az egyik kockás kávéfoltos terítővel letakart sarokasztalhoz, és hagyta, hogy átjárja a jóleső hűvösség. A pult felé nézett, megakadt a szeme egy pohártartón, amely a kövér, kopaszodó kiszolgáló férfi felett függeszkedett. Nagyságrendben sorakozva talpas poharak lógtak lefelé róla, azt a benyomást keltve, mintha egy fejre állított xilofont látna az ember.

A csapos odament az asztalhoz és kérdően ránézett. Sört kért, mindjárt két korsóval, az elsőt egy hajtásra kiitta, akár a hetekig locsolatlan virág, amikor vizet öntenek alája. Elgondolkodva forgatta az üres kriglit, kifelé bámult a csikosra maszatolt ablakon át.

Elővette a tíz napja érkezett meggyűrődött levelet, és immár sokadjára elolvasta. „Rákos...”, szemei akaratla-

nul is visszatévedtek a könyörtelennek ható szóra. Régen nem látta már a nőt, még egy nyomorult fényképe sem volt róla, az emlékek egyre ingatagabbá váló pillérein felkapaszkodva sikerült csak előidéznie azt az arcot, amelytől szebbet soha el sem tudott képzelni. Annak az arcát, akit mindennél jobban szeretett. „Ha látni akarja...” fejeződött be az üzenet, végül a lánya írta alá a sorokat. Az arannyal futtatott régmúlt eseményei áthullámoztak rajta. Szórakozottan nézte a csapost, amint az poharakat mosott.

Elfogyasztotta a másik korsó sárga habos nedűt is, fizetett, és kilépett a forróságba. Már csak két utca, nyugtatta magát. Az íves, sárgafalú templom mellett haladt el, amelynek fonott drótkapuján fatábla lógott, rajta kiszögezett papírokkal. Hívőknek szóló üzenetek, imarend, keresztelők, és akkor észrevett egy fekete keretes gyászjelentést közöttük. „Mély fájdalommal tudatjuk, hogy... amikor a névhez ért, minden ízében reszketni kezdett.”

Felnézett a toronyra, mintha azt kérdezné, miért? Folytak a könnyei, a fájdalom tágította csatornák nem akartak elapadni. Hát elkésett, csakhogy úgy érezte ez a késedelem több volt tíz napnál, az egész életével lemaradt valamiről. Valamiről, amit úgy hívnak, boldogság. Lehajolt a kezéből kiejtett botért, és ahogyan botorkálva elindult visszafelé tudta, már semmi nem lesz olyan, mint eddig volt.

Akár egy alvajáró lassan benyitott a kocsmába, és a sarokba vánszorgott. A helyiségben változatlanul nem volt senki rajta és a pultuson kívül, aki változatlan vehemenciával legyekre vadászott. Amikor észrevette vendégét odacsámpázott, bólintott a kérésre, kivitte a két deci rumot egy vizespohárban, és letette az asztalra. Visszamenet megállapította magában, vendégének jó a cügja, hogy

egy hajtásra kiitta a pálinkát. Tett-vett a söntés polcán, közben fennhangon szidta a szemtelen rovarokat.

Aztán, mint jó gazda, egy idő elteltével a sarokhoz slattyogott, hátha még egyet kérne becsülendő vendége. Észrevette, amint annak feje oldalvást az összefont karjaiban az asztalra borulva pihent, fémfogantyús botja a padlón. Felvette, és a falnak támasztotta, miközben az alvónak hitt férfi vállát finoman megrázva kérdezte, kér-e még egy kört, de nem jött válasz.

Átlépett a másik oldalára, és akkor meglátta a nyitott, kék, üveges szemeket.

A szalmakalap karimájával felfelé a lába mellett hevert a földön, akár egy koldusé, ki ilyen módon kér egy kis almizsnát az arra járótól.
